

Αγία οικογένεια

Ο γιος της καπνίζει φούντα στο μπαλκόνι κι η Βέρα τρώει τα νύχια της στον καναπέ τάχα μου βλέποντας τηλεόραση: Θα 'θελε να φωνάξει «*Ξέρω τι κάνεις μαλακισμένο! Δώσε μια τζούρα τώρα!*», αν και το σωστό θα ήταν να του βάλει χέρι – είναι δεκαέξι στα δεκαεφτά, πολύ μικρός για να καπνίζει φούντα. Θα έπρεπε κανονικά να τον αρπάξει από το μαλλί και να πετάξει το τσιγαρλίκι με φούρια στο δρόμο, αλλά δεν μπορεί. Δεν μπορεί γιατί ψοφάει να το καπνίσει αυτή, μόνη της, στο άδειο σαλόνι που στο φινάλε είναι δικό της και γουστάρει να το φλομώνει στην κάπνα. Δεν μπορεί γιατί θα είναι fake. Να τον μαλώσει επειδή κάνει κάτι που στην ουσία θα ήθελε σαν τρελή να το κάνει η ίδια; Πολύ δεύτερο...

Η Βέρα είναι πενήντα δύο χρονών. Ήταν πολλά χρόνια παντρεμένη με έναν κανονικό ολυμπιονίκη, πρωταθλητή

Ευτυχία

στο χειμερινό σκι, τον Κωνσταντίνο (Ντίνο) Γεωργόπουλο. Τώρα έχει έναν γκόμενο (τρόπος του λέγειν) διάσημο ηθοποιό και δύο γιους από το γάμο με τον ολυμπιονίκη, τον Ιάσονα, που είναι μουσικός, και τον Άρη, αυτόν με τη φούντα. Το «τρόπος του λέγειν» όσον αφορά τον γκόμενο είναι ακριβώς η σωστή έκφραση γιατί ο Αλέξανδρος δεν την πηδάει ποτέ: Δεν τον ενδιαφέρει, δεν «το έχει» καθόλου. Εμφανίζεται τις Δευτέρες και ένα ακόμα βράδυ ενδιάμεσα, την παίρνει με το αμάξι από τη γωνία και πηγαίνουν για φαγητό.

Η Βέρα ήθελε μερικές φορές να μείνουνε μέσα, να πάνε σπίτι του ή σπίτι της να βγάλουν τα μάτια τους αλλά τώρα πια χέστηκε, ούτε καν το προτείνει. Κάθεται σ' ένα τραπέζι απέναντι από τον Αλέξανδρο και συζητάνε για τα επαγγελματικά του («Μμμ, ναι, ε; Τι λες τώρα!»). Πότε πότε της πιάνει το χέρι πάνω στο τραπέζι, η Βέρα σκυλοβαριέται, δεν καταλαβαίνει τι τρέχει, θέλει μερικές φορές να του πει ότι υπάρχει μια ωραία εφεύρεση που λέγεται σεξ και οι άνθρωποι περνάνε τέλεια όταν βγάζουν τα ρούχα τους και λοιπά, αλλά δεν το λέει.

Όπως δεν λέει τίποτα στον Άρη για τη φούντα.

Τι να πει; Στα είκοσι δύο της πέρασε μια νύχτα στο τμήμα της Ξούθου, στην Ομόνοια, γιατί την έπιασαν με έναν γκόμενο που είχε απάνω του χασίσι. Όχι πολύ, πέντε έξι στριφτά. Ήταν δεκαετία του '70 ή αρχές του '80, κάπου εκεί. Η Βέρα σπούδαζε αγγλική φιλολογία. Ο γκόμενος

Αγία οικογένεια

έπαιζε κιθάρα σε ένα μαγαζί και ήθελε να γίνει συνθέτης. Δεν θυμάται (τόσα χρόνια μετά) πώς ήταν ο γκόμενος ή τι μουσική έπαιζε, θυμάται χωρίς λόγο τη μυρωδιά του: σαν άσπρο δέρμα με άσπρο σαπούνι, με κάποιο απορρυπαντικό που σίγουρα θα έχει αποσυρθεί πια, όπως μυρίζουν τα ρούχα μόλις έχουν σιδερωθεί και πριν καλά καλά κρωώσουν. Διπλωμένα πάνω στη σιδερώστρα.

«Μπες μέσα παιδί μου!» φωνάζει σκύβοντας προς την μπαλκονόπορτα. «Θα πλευριτωθείς!»

«...Καλά είμαι, ξεκόλλα...» ακούγεται ο μικρός απ' έξω. Με σφουριχτή εκπνοή. Σχεδόν αισθάνεται το τζεζ της καίει τα ρουθούνια.

Ναι, τι να του πει; «*Δεν είναι σωστά πράγματα αυτά*»; Καγχάζει γιατί κάτι τέτοιο θα έλεγε η μάνα της, αν είχε προλάβει, ή μια μάνα άλλης εποχής που δεν θα είχε γκόμενο ηθοποιό και δεν θα έκανε θέμα το πόσο συχνά πηδιάται. Με τίποτα.

Ο Αλέξανδρος είναι ωραίος, διάσημος και άδειος, δεν υπάρχει άλλος τρόπος να το πει κανείς, είναι ντιπ άδειος ο κακομοίρης, μόνο αυτό που βλέπεις και τίποτα πιο μέσα ή πιο μετά. Επειδή έχει πατήσει τα εξήντα βρίσκει αραιά και πού ρόλους πατέρα, πεθερού ή διευθυντή τράπεζας στα σίριαλ κι ακόμα περνάει η μπογιά του – μέχρι πριν μερικά χρόνια έπαιζε τον γκόμενο. Όταν τον βλέπεις, αι-

Ευτυχία

σθάνεσαι καλά: Είναι από αυτούς τους ανθρώπους που χαμογελάνε πλατιά, που σε κοιτάζουν στα μάτια, που λένε κομπλιμέντα, γεμίζουν τις σιωπές με κοινοτοπίες και κρατάνε τις πόρτες να περάσεις. Η Βέρα θα τον χώριζε αλλά δεν βλέπει το λόγο. Δηλαδή, τι σκατά έχουνε για να χωρίσουνε; Κι άντε και χώρισαν, τι θα συμβεί μετά; Θα ψάξει για άλλο γκόμενο; Βαριέται και μόνο στην ιδέα. Θέλει κάποιος να την παίρνει με το αμάξι του από τη γωνία και να της μιλάει για ρόλους, για παραγωγές, για εταιρείες, για σκηνοθέτες, για μοντέρ, για ενζενί, για ζεν πρεμιέ και για πράσινα άλογα.

Η Βέρα δεν έχει ιδέα από αυτά, δεν την ενδιαφέρουν αλλά δεν την ενοχλούν κιόλας. Είναι καθηγήτρια αγγλικών, δεν θα έβρισκε εύκολα τραπέζι σε καλό εστιατόριο, δεν θα την κοίταζαν με σεβασμό τα γκαρσόνια, δεν θα ήταν «η φίλη του κυρίου Αλέξανδρου».

Όταν τον ακούει να λέει στο τηλέφωνο «*Αλέξανδρος Βέργος, παρακαλώ*», από τη μια νιώθει ελαφρώς περήφανα, από την άλλη θέλει να βάλει τα γέλια. Το πραγματικό του όνομα είναι Στέλιος Πατατίδης, *Πατατίδης Στυλιανός του Χαραλάμπους και της Καλλιόπης* γράφει η ταυτότητά του. Την είδε μια μέρα τυχαία η Βέρα όταν της ζήτησε να πιάσει το πορτοφόλι του για να πληρώσει. Το πορτοφόλι έπεσε από τα χέρια της, άνοιξε σαν πρόσκληση ή σαν λαχανίδα στο πάτωμα, η Βέρα έσκυψε να το μαζέψει κι είδε το πάνω μέρος της ταυτότητας, το αληθινό του όνο-

Αγία οικογένεια

μα φαρδύ πλατύ κι ούτε μισό Αλέξανδρο Βέργο. Αλλά, σκασίλα της. Δεν πά' να τον λένε και Λωξάντρα.

Τώρα έχει κάτι μέσα στο μυαλό της που κάνει φασαρία, την ενοχλεί και δεν ξέρει πώς να το ξηλώσει, να το ξεχάσει, να το στείλει σε κάποια γωνιά που δεν θ' ακούγεται καν. Ή δεν θα υπάρχει. Δηλαδή αυτή τη μαλακία που στριφογυρνάει μέσα στο κεφάλι της να την πετάξει όξω. Να την τραβήξει με μια τσιμπίδα, σαν να είναι αγκάθι αχινού. Όταν ο Ιάσοντας ήταν πέντε χρονών είχε πατήσει αχινό, τον θυμάται να κλαίει στην αγκαλιά της κι έχει μια εικόνα του εαυτού της – νέα, ιδρωμένη, καλοκαίρι σε κάποιο νησί, να προσπαθεί με ένα τσιμπιδάκι να βγάλει το κωλάγκαθο από το ποδαράκι του παιδιού.

Το αγκάθι είναι: να κάθεται πλάι σε ένα μαθητή της, «τριάντα δύο στα τριάντα τρία» όπως της είπε – ή όπως ο γιος της είναι δεκαέξι στα δεκαεφτά. Και, και εκεί που σκύβει κοντά στο μαθητή να μυρίζει το δέρμα του λαιμού, το δέρμα κάτω από το φανελάκι, κάτω από το απορροπαντικό, το σίδερο, το σαπούνι. Να κρατάει ένα βιβλίο στα χέρια της και να της πέφτει σαν το πορτοφόλι του Αλέξανδρου, παφ στο πάτωμα, αποκαλύπτοντας στο άνοιγμά του την πραγματική της ταυτότητα. Το ποια είναι. Ποια; Η Βέρα, καθηγήτρια αγγλικών, χωρισμένη, με πρώην σύζυγο πρωταθλητή, με ψευτογκόμενο σαρ, με δύο μεγάλα

Ευτυχία

αγόρια που το ένα καπνίζει φούντα στο μπαλκόνι κάνοντας ότι μιλάει στο κινητό του.

«Αρούλη τέλειωνε αγόρι μου, μπάζει, άντε έλα μέσα πια!» φωνάζει.

Ο Άρης κλείνει με το πόδι του την μπαλκονόπορτα απ' έξω χωρίς να απαντήσει.

Η Βέρα αναστενάζει. Το αγκάθι είναι: να θέλει εκείνη την ώρα και κάθε ώρα από τότε, κι αυτή την ώρα εδώ στον βαθουλωμένο καναπέ και πριν στην κουζίνα και στο κρεβάτι της και παντού, να θέλει όχι τίποτα ιδιαίτερο, μη φαντάζεσαι, να θέλει σκύβοντας πιο κοντά στο λαιμό ν' ακουμπήσει τα χείλη της εκεί που τελειώνει το δέρμα. Ή εκεί που αρχίζει το φανελάκι.

Καλά, μαλακίες, εννοείται.

Θέλει να βρεθεί σε κενό αέρος ξαφνικά με το άτομο και να το ξεσκίσει, να γαμηθούνε, να κάνουνε σεξ, να πηδηξουν ο ένας τον άλλον μέχρι δακρύων. Δεν μπορεί να σκεφτεί ένα μέρος ή τις συνθήκες υπό τις οποίες θα έκανε κάτι τέτοιο, γι' αυτό το ονειρεύεται σε κενό αέρος. Όχι να υπερίππανται οι δυο τους σε ένα διαστημόπλοιο, π.χ., καμία σχέση. Απλώς δεν μπορεί να το δει αυτό το συγκεκριμένο γαμήσι στο κρεβάτι της, και ιδέα δεν έχει σε ποιο άλλο κρεβάτι να το τοποθετήσει. Ή σε ποιο χώρο.

Ευτυχία

Δεν τον ξέρει καλά. Το μαθητή λέμε. Πέντε μήνες ήταν στο τμήμα της στο φροντιστήριο αλλά δεν είχε συμβεί κάτι, ή ίσως να είχε συμβεί – να τον είχε προσέξει χωρίς να το καταλάβει. Μερικές φορές δεν τα καταλαβαίνουμε κάτι τέτοια.

Το είχε καταλάβει. Είπε «ωχ» μέσα της την πρώτη μέρα, την πρώτη στιγμή, και μετά το έθαψε γιατί έτσι γίνεται συνήθως. Ένας τύπος είναι. «Γυαλίζει» τα αγγλικά του, τα «ξεσκονίζει». Μόλις έκλεισε το φροντιστήριο, της ζήτησε να του κάνει ιδιαίτερα. Θα πάει στον Καναδά να βρει την αρραβωνιαστικιά του, ή μαζί με την αρραβωνιαστικιά του. Μπράβο. Εγώ είμαι μία που πήγα κάποτε στο κρατητήριο για φούντα, που ήμουν παντρεμένη εκατό χρόνια, που ο γιος μου καπνίζει στο μπαλκόνι, που έχω έναν γκόμενο διάσημο και μάλιστα βγήκα μερικές φορές μαζί του φωτογραφίες σε κάτι περιοδικά.

Του κώλου όλα.

Χαζεύει την οθόνη της τηλεόρασης χωρίς να βλέπει. Θα ήθελε να κάπνιζε τσιγάρο, φίλτρο-light-slim έστω, να μην το είχε κόψει εδώ και μια δεκαετία. Γιατί σε πλήρη χαλάρωση στον καναπέ με τον πιτσιρικά γκόμενο-μαθητή να κάνει φασαρία μέσα στο κεφάλι της, με τον Άρη πάφα πούφα στο μπαλκόνι, με την περίεργη μοναξιά της συγκατοίκησης με έναν έφηβο... αισθάνεται να την τρώνε τα χέρια της. Τα χέρια πρώτα και μετά τα χείλη της, δηλαδή. Η φαγούρα δεν είναι για τσιγάρο, είναι, ναι. Είναι

Ευτυχία

άλλο πράγμα. Απλώς με τσιγάρο εκτονώνεται. Το θυμάται πολύ καλά, παρόλο που έτσι όπως είναι τα πράγματα θα ήταν απόλυτα δικαιολογημένη αν το είχε ξεχάσει...

Ο Άρης μπαίνει στο σαλόνι ρουφώντας τη μύτη του, με νεροουλά κόκκινα μάτια μαστουρωμένου δεκαεφτάχρονου. Φοράει μαύρο φούτερ με κουκούλα και σκούρο τζιν χαμηλά στον πσιινό, είναι ψηλός κι αδύνατος με ελαφρύ καμπούριασμα στους ώμους και στρατιωτικό κούρεμα. Μέχρι πέρυσι είχε μακριά μαλλιά αλλά τα έκοψε επειδή βαρέθηκε να τον φωνάζουν οι μεγαλύτεροι «Ραπουνζέλ» — όπως φωνάζει τώρα ο ίδιος τον μεγάλο του αδερφό. Δεν έχει τίποτα το γκέι, για την ακρίβεια δείχνει πιο στρέιτ από όσο μπορεί να είναι ένα παιδί δεκαέξι-δεκαεφτά χρονών: περπατάει μ' αυτό το χαλαρό «γαμάμε σήμερα» βήμα, με γόνατα που λυγίζουν ελάχιστα, σηκώνοντας τους ώμους και πετώντας το σαγόνι μπροστά. Η Βέρα τον κοιτάζει και δεν ξέρει αν αισθάνεται ανησυχία, που καπνίζει χασίσι παιδί πράμα μέσα στο ίδιο της το σπίτι, ή μια χαζή, μια εγκληματική και αδικαιολόγητη σχεδόν-υπερηφάνεια που ο γιόκας της δεν είναι φλώρος.

Της θυμίζει τον μπαμπά του πάντως: Είναι Γενάρης, κοντά στα γενέθλια του Ντίνου, του πρώην άντρα της. Ίσως γι' αυτό ο Άρης να της θυμίζει τον μπαμπά του. Ίσως επειδή του μοιάζει πάρα πολύ κι είναι φρικαριστικό

Αγία οικογένεια

αυτό, να βλέπεις στο πρόσωπο του γιόκα σου τη μούρη του πρώην σου...

«Ντάξει είσαι;» τον ρωτάει. Επειδή η Βέρα δεν ξέρει τι αισθάνεται, η ερώτηση είναι ανέκφραστη εντελώς. Ούτε καν κυμαίνεται ανάμεσα στο «Πρόσεχε, βρε αγοράκι μου» και στο «Είσαι κωλόπαιδο» ή «Είσαι μάγκας». Ο μικρός σηκώνει τους ώμους.

«Ναι ρε μαμά. Γιατί, τι να 'χω».

«Δεν είσαι λιώμα;»

Την κοιτάζει σαν να διασκεδάζει με την ερώτηση. «Όχι. Μια χαρά είμαι».

«Καλά, οκέι, απλώς μην το... ξέρεις. Μην το παρακάνεις. Να προσέχεις».

Σκουπίζει τη μύτη του στο μανίκι του φούτερ και πάει προς τα μέσα μουρμουρώντας «Προσέχω, προσέχω». Η Βέρα αναστενάζει και συνεχίζει να τρώει τα νύχια της. Δεν ήμουν πάντα μαμά, θέλει να του φωνάζει. Αλλά αν αρχίσει να εξηγεί τι ήτανε πριν γίνει μαμά θα χρειαστεί μέρες, μπορεί και μήνες, και το αφήνει χωρίς εξηγήσεις.

«Οι γονείς της έχουν εστιατόριο στο Τορόντο» λέει ο μαθητής, και μιλάει για την αγαπημένη του: Ελληνοκαναδέζα, χωρίς αμφιβολία εικοσιπεντάχρονη, και θα έχει αξάν, θα ρολάρει τα ρο. Ή τα λάμδα. Ο μαθητής λέγεται –άκου τώρα!– Στέλιος. Όπως θα λεγόταν ο Αλέξανδρος, αν δεν

Ευτυχία

είχε αλλάξει το όνομά του από Στέλιος σε Αλέξανδρος προκειμένου να κάνει καριέρα.

«Θα ζήσεις εκεί, λοιπόν. Εννοώ, θα πάτε να μείνετε εκεί. Στο Τορόντο». Αισθάνεται ηλίθια με την ερώτηση: Μόλις σου είπε ο χριστιανός, τα πεθερικά του έχουνε εστιατόριο στο *Τορόντο*. Το ίδιο αυτοπροσώπως. Τι ρωτάς;

Ο Στέλιος αναστενάζει και ξεφυσάει μαζί.

«Σίγουρα θα πάω για ένα χρόνο, μετά... Δεν είμαι σίγουρος, δεν ξέρω ακόμα. Η δικιά μου λέει να δοκιμάσουμε. Γιατί όχι, εδώ δεν έχω και τίποτα σπουδαίο να κάνω» καγχάζει «ούτε τίποτα που να μην είναι σπουδαίο, τώρα που το σκέφτομαι...»

Η Βέρα κοιτάζει ίσια μπροστά της το δρόμο – ο Στέλιος οδηγεί, η Βέρα κάθεται δίπλα του και κουνάει καταφατικά το κεφάλι με τα χείλη σουρωμένα. Μετά θυμάται ότι είναι χάλια με σουρωμένα χείλη και τα τσιτώνει βιαστικά σε ένα χαμόγελο-μπλάστρι.

«Κάνει πολύ κρύο στο Τορόντο» λέει μαλακισμένα. Με κάθε καινούργια φράση της θέλει να κουτουλήσει το παρμπρίζ – πετάει τη μια μαλακία μετά την άλλη, ή έτσι αισθάνεται.

Ο Στέλιος δεν δείχνει να το προσέχει.

«Ναι, τέτοια εποχή έχουνε μείον είκοσι, μείον είκοσι πέντε βαθμούς, γάμησέ τα. Βέβαια δεν βγαίνεις έξω, όλα είναι υπόγεια, λαγούμια, πώς το λένε, με τρύπες στον πάγο, με σήραγγες κάτω από τους δρόμους. Τα εμπορι-

Ευτυχία

κά κέντρα είναι χιτισμένα δύο και τρία επίπεδα κάτω από τη γη. Ζεις όλο το χειμώνα με τεχνητό φως. Αλλά είναι... ωραία».

«Κάτω από τη γη; Ή ο χειμώνας με τεχνητό φως;» Η Βέρα έχει κρατηθεί κόσμια πολλή ώρα, κοντεύει να σκάσει.

Γυρίζει και την κοιτάζει ξαφνιασμένος, έπειτα σφίγγει το τιμόνι και συνοφρύνεται.

«Μη μου το κάνεις αυτό ρε δασκάλα» λέει σιγανά.

«Με συγχωρείς – και δε μου πέφτει λόγος κιόλας. Απλώς έτσι που τα λες είναι σαν να πηγαίνεις κάπου μόνο επειδή η, αα... η κοπέλα σου έχει μαγαζί εκεί. Και ίσως θα έπρεπε να το σκεφτείς λίγο παραπάνω, αυτό μόνο». Η λέξη «αρραβωνιαστικιά» μπουρδουκλώνεται στη γλώσσα της και δεν την αντέχει, είναι σαν να αναβοσβήνει με νέον γράμματα στο μυαλό της μαζί με τις λέξεις «χωριό», «ντεμόντα» και «ήμαρτον».

Την πηγαίνει σπίτι με το αμάξι του: Δεν είναι το σάνταρ αυτό, δεν την πηγαίνουνε όλοι οι μαθητές σπίτι της μετά το ιδιαίτερο, για την ακρίβεια δεν κάνει ιδιαίτερα σε κανέναν άλλον. Μόνο στον Στέλιο, που ξέρει ήδη αγγλικά – έχει σπουδάσει κάτι σχετικό με ξενοδοχεία, τουριστικά επαγγέλματα, πάντως τα αγγλικά του είναι τέλεια. Η Βέρα σκέφτεται ότι μάλλον του κάνει ιδιαίτερα για την παρέα, για να μιλάνε λίγο παραπάνω... και όχι στα αγγλικά. Γιατί, για ποιο λόγο ψοφάει για την παρέα της ο Στέλιος δεν έχει ιδέα.

Ευτυχία

Πάντως τώρα είναι μια πολύ διαφορετική μέρα, πολύ περιέργη γιατί μετά το μάθημα ο Στέλιος επέμενε να την πάει σπίτι της, κι όταν μπήκαν στο αμάξι του, πρότεινε να πιούνε ένα ποτό κάπου. Η Βέρα δέχτηκε (εύκολα!) και κάθισαν στο Μικρό Μπαρ στην άκρη της πλατείας Μαβίλη επειδή ήταν ανάμεσα στα σπίτια τους, κι επειδή η Βέρα δεν πήγαινε σε μπαρ με πολύ κόσμο. Ήθελε να πηγαίνει σε μικρά και συμμαζεμένα μπαρ με πέντε ανθρώπους όλους κι όλους.

Εκεί στην παλιά μπάρα ο Στέλιος της είπε για το Τορόντο. Για την κοπέλα ή μάλλον την «αρραβωνιαστικιά του» και για το εστιατόριο που έχουν οι δικοί της σε κάποιο εμπορικό κέντρο (ίσως τρία ή περισσότερα επίπεδα κάτω από τη γη...). Κάπνιζε και μιλούσε καθισμένος στο σκαμπό πλάι της και πότε πότε γύριζε προς το μέρος της ή ακουμπούσε τον ώμο του στον δικό της. Η Βέρα στην αρχή με τον εκνευρισμό της καύλας, μετά με τη νιρβάνα του ουίσκι της, ένιωθε κάπως σαν να τρέχει σε μαραθώνιο χωρίς καμιά ελπίδα να φτάσει στο τέρμα: λαχανιασμένη, αόριστα ευτυχισμένη, αγχωμένη και τέλος παραιτημένη (*κι εσύ κι ο γρύλος σου*). Ήξερε ότι της άρεσε ο Στέλιος, ήξερε ότι εκείνος τη συμπαθούσε και ίσως την εκτιμούσε ή κάτι τέτοιο, αλλά δεν είχε ιδέα γιατί την πλάκωνε στις εξομολογήσεις ξαφνικά. Η συμπάθεια κι η εκτίμηση δεν ήταν ό,τι καλύτερο για την αυτοπεποίθησή της εκείνη την ώρα. Από την άλλη, η σκέψη ότι μπορεί και να την έκανε

Αγία οικογένεια

κέφι δεν της πέρναγε από το μυαλό – για την ακρίβεια της πέρναγε σαν «*ρε, μπας και;*» σε μακρόστενη ταινία που έμπαινε κι έβγαινε στην εικόνα και που η Βέρα κουνούσε βιαστικά το κεφάλι της να τη διώξει μια κι έξω.

Οι άντρες τριάντα τριών χρονών δεν κάνουνε κέφι τις γυναίκες πενήντα δύο χρονών. Ούτε οι άντρες εξήντα χρονών κάνουνε κέφι τις γυναίκες πενήντα δύο χρονών. Ο πρώην άντρας της είναι κοντά εβδομήντα και έπαψε να την κάνει κέφι κάμποσα χρόνια πριν χωρίσουν. Κανονικά οι γυναίκες πενήντα δύο χρονών πρέπει να ζούνε μόνες, με τοιμεντωμένο απαυτό και εξαφανισμένη λίμπιντο. Ή να ζούνε με τους άντρες τους, εκατό χρόνια παντρεμένες, με τα παιδιά τους φαντάρους, φοιτητές και τέτοια. Ή να είναι μια χαρά λεσβίες, ή να είναι μαγκιόρες γεροντοκόρες, ή να είναι καλόγριες ξέρω γω. Όχι Βέρες.

«Μα γι' αυτό τα λέω σε σένα» λέει ο Στέλιος, και της φαίνεται ότι πάει πολύ σιγά, έχει κόψει ταχύτητα και το αμάξι σέρνεται μέσα στη νύχτα σύριζα στο πεζοδρόμιο. «Ήθελα, έπρεπε με κάποιον να τα συζητήσω. Οι φίλοι μου λένε ότι κάνω μαλακία, αλλά δεν έχουν να προτείνουν και τίποτα. Γιατί εδώ στην Ελλάδα ούτε δουλειά έχω ούτε προοπτικές. Γονείς, αδέρφια, τέτοια... δεν παίζουν. Οι γονείς μου ζούνε αλλά έχουν ο ένας τον άλλον, δεν μένω μαζί τους, έχω φύγει από το σπίτι είκοσι χρονών. Δεν έχω και κανέναν άλλον εδώ, κατάλαβες; Δηλαδή κανέναν που να μου λείψει, να μην μπορώ χωρίς αυτόν. Θα

Ευτυχία

κλείσω το σπίτι μου — δε θα το νοικιάσω, εντάξει, ποτέ δεν ξέρεις, για ένα χρόνο τουλάχιστο θα το κρατήσω έτσι, μανταλωμένο. Και μετά βλέπουμε. Θα δείξει».

Το σπίτι του είναι ένα διαμέρισμα σαν όλα τα διαμερίσματα, σαν της Βέρας: μπεζ, με κάνα δυο χρωματιστά μαξιλάρια πεταμένα εδώ κι εκεί να ξεφοντάρουν, με φωτογραφίες ανθρώπων που έχουν πεθάνει στα ψηλά ράφια και ανθρώπων που ζούνε στα χαμηλά ράφια, με κουρτίνες που χρειάζονται πλύσιμο και τοίχους που θέλουν βάψιμο. Στο ψυγείο έχει πακετάκια με ζαμπόν-τυρί, έτοιμα για να φτιάχνει τoστ. Δεν έψαξε το ψυγείο του η Βέρα, απλώς μετά το μάθημα πήγε να γεμίσει ένα ποτήρι νερό, που στην πραγματικότητα το πίνει από τη βρύση, αλλά ήθελε να δει τι είχε μέσα το ψυγείο του: ζαμπόν-τυρί, ψωμί σε φέτες, μπίρες, μουστάρδα. Περισσότερα πράγματα από όσα άφηνε η πρώην γκόμενα του μεγάλου της γιου στο ψυγείο του, ας πούμε. Που και στο δικό του σπίτι, στο σπίτι του Ιάσονα, η Βέρα πήγε κάποτε να γεμίσει ένα ποτήρι νερό στην κουζίνα.

Δεν ξέρει γιατί τις κάνει αυτές τις μαλακίες. Αναρωτιέται αν η μάνα της (ή μια ξένη μάνα) ζει κάπου μέσα της, αν είναι κρυμμένη στο τρίτο επίπεδο κάτω από την επιφάνεια και υπαγορεύει τις κινήσεις της μέσα από τα σκοτάδια, ή μέσα από τεχνητό φως.

Αγία οικογένεια

Τέλος πάντων ο Στέλιος την αφήνει έξω από το σπίτι της, χαμογελάνε ο ένας στον άλλον, όλα είναι οκεί, βγαίνει, τον ευχαριστεί και φεύγει με ανάλαφρα βήματα: Κάποιος –θυμάται ποιος: ο πρώην άντρας της ο ολυμπιονίκης, λίγο πριν χωρίσουν– ο Ντίνος λοιπόν της είχε πει ότι έχει νεανικό βάδισμα κι ότι αυτό δεν χάνεται καθώς μεγαλώνεις, σκέφτεται τον εαυτό της από πίσω με το μαύρο παλτό, τους ώμους σηκωμένους, τσουπ-τσουπ-τσουπ να βαδίζει ανάλαφρα μέσα στο κρύο προς την είσοδο της πολυκατοικίας και τον Στέλιο να την κοιτάζει. Την κοιτάζει; Δεν την κοιτάζει; Καπνίζει με το παράθυρο του αυτοκινήτου ανοιχτό στο αγιάζι; Δεν ξέρει. Πάντως δεν ακούει το αμάξι να φεύγει, η μηχανή είναι εκεί, γουργουρίζει σιγανά στο σκοτάδι μέχρι που η Βέρα ανοίγει την εξώπορτα και χώνεται στο κίτρινο χολ. Νιώθοντας ακόμα το ίδιο αόριστα αλλά ευχάριστα ευτυχισμένη.

Στον μεγάλο καθρέφτη πριν από το ξεχαρβαλωμένο θυρωρείο παίρνει το μάτι της μια στεγνή γυναίκα με μαύρο παλτό και κόκκινη τσάντα, και συνειδητοποιεί με ένα ξάφνιασμα ότι είναι η ίδια. Κι ότι ο πρώην της έλεγε μαλακίες όπως συνήθως, την παπάριαζε ποιος ξέρει για ποιο λόγο, μια και η Βέρα δεν έχει καθόλου νεανικό βάδισμα...